

บทที่ 7.3

สถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดสุโขทัย

วัดศรีชุม

- "วัดศรีชุม" มาจากคำเรียกพื้นเมืองเดิม ซึ่งหมายถึง ต้นโพธิ์ ดังนั้นชื่อศรีชุม จึงหมายถึงดวงของต้นโพธิ์ แต่ในหนังสือพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาที่เขียนในสมัยอยุธยาตอนปลาย ไม่เข้าใจความหมายนี้แล้ว จึงเรียกสถานที่นั้นว่า "ฤๅษีชุม"

- **วัดศรีชุม** เป็นศาสนโบราณสถานแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ **สุโขทัย** ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือนอกกำแพงเมืองเดิม ใน **ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย** วัดแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป **ปางมารวิชัย** องค์ใหญ่ซึ่งมีนามว่า "พระอจนะ" องค์พระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ใน **มณฑป** ซึ่งปัจจุบันยอดพระมณฑปได้พังทลายหมดแล้ว เหลือแต่เพียงผนังกำแพงโดยรอบ ไม่มีหลังคาปกคลุม เป็นพระพุทธรูปกลางแจ้งจนถึงทุกวันนี้

พระองนะ

- "พระองนะ" คำว่า องนะ มีผู้ให้ความหมายพระองนะว่าหมายถึงคำใน ภาษาบาลีว่า “องละ” ซึ่งแปลว่า “ผู้ไม่หวั่นไหว มั่นคง” “ผู้ที่ควรแก่การเคารพกราบไหว้” พระองนะเป็น พระพุทธรูปปางมารวิชัย ขัดสมาธิ ราบ วัสดุปูนปั้น แกนในก่ออิฐและ ศิลาแลง หน้าตักกว้าง 11.30 เมตร สูง 15 เมตร องค์พระพุทธรูปมีขนาดใหญ่เต็ม วิหาร ศิลา ปะแบบสุโขทัย

ตำนานพระพุทไธ

- ในสมัยอยุธยา เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ประกาศอิสรภาพในปี พ.ศ. 2127 ที่เมืองแครง ทำให้หัวเมืองต่าง ๆ ยกเลิกการส่งส่วยให้กับพม่า แต่ยังมีเมืองเชลียง (สวรรคโลก) ที่ไม่ยอมทำตามพระราชโองการของพระองค์ พระองค์จึงนำทัพเสด็จมาปราบเมืองเชลียง และได้มีการมาชุมนุมทัพที่วัดศรีชุมแห่งนี้ก่อนที่จะไปตีเมืองเชลียง และด้วยการรบในครั้งนั้นเป็นการรบระหว่างคนไทยกับคนไทยด้วยกัน ทำให้เหล่าทหารไม่มีกำลังใจในการรบไม่ยอมรบ สมเด็จพระนเรศวรจึงได้วางแผนสร้างกำลังใจให้กับทหาร โดยการให้ทหารคนหนึ่งปีนบันไดขึ้นไปทางด้านหลังองค์พระ และพุทไธให้กำลังใจแก่เหล่าทหาร ทำให้ทหารเกิดกำลังใจที่จะต่อสู้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดตำนานพระพุทไธที่วัดศรีชุมแห่งนี้ และพระนเรศวรยังได้มีการทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาขึ้นที่วัดแห่งนี้ด้วย

วัดช้างล้อม

- **วัดช้างล้อม** เป็นโบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่ในอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีเจดีย์ทรงลังกาที่ตั้งอยู่บนฐานประตักษิณรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีช้างปูนปั้นเต็มตัวล้อมรอบ ซึ่งเป็นที่มาของชื่อโดยรอบฐานทั้ง 4 ด้าน รวม 39 เชือก หมายถึง โพธิปักขิยธรรม 37 ประการ ซึ่งเป็นธรรมอันเป็นเครื่องหมายการตรัสรู้ ประกอบกับวิมุตติ 2 ประการ

ประวัติ

- โบราณสถานที่สำคัญคือเจดีย์ประธานทรงลังกา
- ตั้งอยู่ภายในกำแพงแก้วสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งอยู่บนฐานประทักษิณรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ฐานเจดีย์มีช้างปูนปั้นยืนหันหลังชนผนังเจดีย์อยู่โดยรอบ จำนวน 39 เชือกและช้างที่อยู่ตามมุมเจดีย์ทั้ง 4 ทิศ ตกแต่งเป็นช้างทรงเครื่องมีลวดลายปูนปั้นประดับที่คอ ต้นขา และข้อเท้าส่วนทางด้านหน้าเจดีย์ประธานมีบันไดขึ้นสู่ลานประทักษิณเหนือฐานประทักษิณ
- มีซุ้มพระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัยผนังซุ้มมีรูปประติมากรรมรูปตันโพธิ์อยู่เบื้องหลังพระพุทธรูปแต่พระพุทธรูปได้ถูกทำลายไปคงเหลือเพียงองค์เดียวทางด้านทิศเหนือบริเวณองค์ระฆังขึ้นไปเป็นบัลลังก์ก้านฉัตรประดับด้วยรูปพระสาวกปูนปั้นสีลาภูนต่ำจำนวน 17 องค์

วัดชนะสงคราม

ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของวัดมหาธาตุ ใกล้กับโบราณสถานที่เรียกว่าหลักเมือง เดิมเรียกว่า **วัดราชบูรณะ** มีลักษณะเด่นคือ เจดีย์ทรงระฆังกลมขนาดใหญ่ เป็นเจดีย์ประธาน และมีวิหาร โบสถ์ เจดีย์รายต่าง ๆ

วัดมหาธาตุ

วัดมหาธาตุ สุโขทัย ๓๑/๐๕/๒๕๕๗

<https://www.facebook.com/SnapshortNotes>

This photo is copyrighted may not be use without permission.

วัดมหาธาตุ : Wat Mahathat

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย : Sukhothai Historical Park

- มีพระเจดีย์มหาธาตุทรงดอกบัวตูม หรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นศิลปะแบบสุโขทัยแท้ ตั้งเป็นเจดีย์ประธาน ล้อมรอบด้วยเจดีย์ 8 องค์ บนฐานเดียวกัน คือ ปรากฏศิลาแลงตั้งอยู่ที่ทิศทั้ง 4 และเจดีย์ทรงปราสาทก่อด้วยอิฐที่ได้รับอิทธิพลมาจากล้านนา จากการสำรวจ พบว่าบริเวณวัดมหาธาตุมีเจดีย์แบบต่าง ๆ มากถึง 200 องค์ วิหาร 10 แห่ง ชุมพระ (มณฑป) 8 ชุม พระอุโบสถ 1 แห่ง ตระพัง 4 แห่ง ด้านตะวันออกบนเจดีย์ประธานมีวิหารขนาดใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง มีแท่นซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ พระศรีศากยมุนี ปัจจุบันได้รับการเคลื่อนย้ายไปอยู่ที่วัดสุทัศน์ฯ กรุงเทพมหานคร ที่ด้านเหนือ และด้านใต้ของเจดีย์มหาธาตุมีพระพุทธรูปยืนภายในชุมพระ เรียกว่า "**พระอัญญาரச**"

วัดตระพังทอง

- (คำว่า “ตระพัง” หมายถึง สระน้ำ หรือหนองน้ำ) เป็นโบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่บริเวณขอบตระพังเงินด้านทิศตะวันตกของวัดมหาธาตุ ห่างจากวัดมหาธาตุ 300 เมตร โบราณสถานนี้ไม่มีกำแพงแก้ว ประกอบด้วยเจดีย์ทรงดอกบัวตูมเป็นประธาน ลักษณะเด่นของเจดีย์ทรงดอกบัวตูม คือ มีระนาที่เรือนธาตุทั้งสี่ด้านประดิษฐานพระพุทธรูปยืน และพระพุทธรูปปางลีลา (จระนำ หมายถึง ชื่อชุ้มท้ายวิหาร หรือท้ายโบสถ์ มักเป็นช่องตัน) วิหารประกอบอยู่ด้านหน้า และทางด้านตะวันออกของเจดีย์เป็นเกาะมีโบสถ์ตั้งอยู่กลางน้ำ

เนินปราสาทพระร่วง

- ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุ มีโบราณสถานแห่งหนึ่ง เรียกว่า เนินปราสาท พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สันนิษฐานว่าบริเวณนี้เคยเป็นฐานปราสาทราชวัง ของกษัตริย์เมือง สุโขทัย กรมศิลปากรได้ขุดแต่งบูรณะ เมื่อ พ.ศ. 2526 พบฐานอาคาร แบบฐานบัวคำ บัวหงาย มีลักษณะเป็นฐานสูงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มี บันไดที่ด้านหน้า และด้านหลัง

วัดศรีสวาย

- ประกอบด้วยปราสาท 3 องค์ รูปแบบศิลปะลพบุรี ลักษณะของปราสาทค่อนข้างเพรียว ตั้งอยู่บนฐานเตี้ย ๆ ลวดลายปูนปั้นบางส่วนเหมือนลายบนเครื่องถ้วยจีน สมัยราชวงศ์ทวยวน ได้พบกับหลังสลักเป็นรูปนารายณ์บรรทมสินธุ์ ชิ้นส่วนของเทวรูป และศิวิลิ่งที่แสดงให้เห็นว่าเคยเป็นเทวสถานในศาสนาฮินดูมาก่อน แล้วแปลงเป็นพุทธสถานโดยต่อเติมวิหารขึ้นที่ด้านหน้า แล้วเป็นวัดในพุทธศาสนาภายหลัง

- เดิมเป็นเทวสถานใน **ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดู** ลักษณะเป็นปราสาทสามยอดแบบขอม มีคูน้ำล้อมรอบปราสาทสามองค์ โบราณสถานดังกล่าวนี้มีที่มาจากทรงปราสาทแบบขอม แต่ได้รับการดัดแปลงแตกต่างจากต้นแบบ เช่น ส่วนประดับของปราสาทขอมที่เรียกว่า บันแถลง กลายเป็นรูปกลีบขนุน และปูนปั้นประดับกลีบขนุนเป็นรูปครุฑขุดขนาดและเทวดา ปราสาทวัดศรีสวายจึงแตกต่างจากปราสาทสมัยกรุงศรีอยุธยาซึ่งมีต้นแบบจาก ปราสาทในศิลปะขอมและคล้ายคลึงแบบขอมมากกว่าปราสาทในแบบของช่างสุโขทัย

- เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองสุโขทัย ทรงพบรูปพระอิศวรและและโบราณวัตถุหินจำหลักเป็นทับหลังรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ รูปพระนารายณ์สี่กร และชิ้นส่วนของเทวรูปและติวลึงค์ทำด้วยสำริด จึงทรงสันนิษฐานว่า วัดศรีสวายนี้นคงเป็นสถานที่พวกพราหมณ์ใช้ทำพิธีโล้ชิงช้า (ตรีชัยปวาย) แต่ต่อมาเมื่อคนไทยเข้ามาครอบครองกรุงสุโขทัย วัดนี้จึงถูกดัดแปลงให้เป็นวัดทางพระพุทธศาสนา

วัดพระพายหลวง

WWW.THAIMAPTRAVEL.COM

Welcom to travel in Thailand

- เป็นโบราณสถานขนาดใหญ่มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากวัดมหาธาตุ ผนังวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำล้อมรอบ 3 ชั้น คูชั้นนอกเรียกว่า คูแม่โจน วัดพระพายหลวงเป็นศูนย์กลางของชุมชน โบราณสถานที่เก่าแก่ที่สุดของวัด คือ พระปรางค์ 3 องค์ เป็นปรางค์ประธานของวัด ก่อด้วยศิลาแลง ศิลปะเป็นเขมรแบบบาเยน สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ด้านหน้าของวัดเป็นอาคารที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น 4 อริยาบถ คือนั่ง นอน ยืน เดิน

วัดสะพานหิน

ស្នងការដ្ឋាន គម្រោង វិទ្យាស្ថាន

Leh Prapat Viriyahpant Foundation

- วัดนี้ตั้งอยู่บนเนินเขา สูงประมาณ 200 เมตร บริเวณทางเดินขึ้นโบราณสถานมีทางเดินปูลาดด้วยหินชนวนจากตีนเขาขึ้นไปเป็นระยะทาง 300 เมตร สิ่งสำคัญภายในวัด ได้แก่ พระประธานเป็นพระพุทธรูปยืนขนาดใหญ่ เป็นที่ประดิษฐานพระปางประทานอภัย สูง 12.50 เมตร เรียกว่า “พระอัญญาสค”

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจดีย์นักเลง

- "เจดีย์นักเลง" จ.พระนครศรีอยุธยา หรือ "เจดีย์วัดสามปลื้ม" เจดีย์ขนาดใหญ่ ตั้งตระหง่านบนเกาะ วงเวียนกลางถนน จนเป็นที่น่าแปลกประหลาดแก่คนต่างถิ่นที่หาเหตุใด จึงมีเจดีย์มาตั้งอยู่ตรงนี้ เพราะซึ่งบริเวณนี้เคยเป็นวัด ชื่อว่า วัดสามปลื้ม มาก่อนในสมัยโบราณ ปัจจุบันเจดีย์วัดสามปลื้มเหลือเพียงองค์เจดีย์ตั้งอยู่ตามลำพัง ส่วนอื่นๆของวัดสามปลื้มถูกทำลายไปหมดแล้ว เจดีย์วัดสามปลื้มเป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น กรมศิลปากรบูรณะเจดีย์องค์นี้ไว้ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และคงลักษณะสำคัญ โดยรวมเอาไว้

- ความสำคัญของเจดีย์วัดสามปลื้มนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าวัดสามปลื้มสร้างในสมัยใด ส่วนตัวเจดีย์ที่เห็นในปัจจุบันก็เหลือเพียงเจดีย์ทรงกลม ฐานแปดเหลี่ยม ก่ออิฐไม่สอปูน ซึ่งเป็นแบบเจดีย์สมัยอยุธยา คาดว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้นมีเรื่องเล่าต่อๆ กันว่าเจดีย์วัดสามปลื้มสร้างในสมัยพระนารายณ์มหาราช โดยมารดาของเจ้าพระยาโกษา (เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษาปาน (ปาน) เป็นแม่นมของพระนารายณ์มหาราช เรียกกันว่าเจ้าแม่คุสิต (บัว) ดีใจที่ลูกชายไปรบแล้วชนะศึกสงคราม ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง จึงสร้างเจดีย์วัดสามปลื้มขึ้น โดยเจดีย์วัดสามปลื้มเคยได้รับการบูรณะครั้งหนึ่ง สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติเมื่อปี 2446

วัดใหญ่ชัยมงคล

- **วัดใหญ่ชัยมงคล** เดิมชื่อ "วัดป่าแก้ว" หรือ "วัดเจ้าไท" ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะพระนคร ปัจจุบันเป็นพื้นที่ตำบลคลองสวนพลู **อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา** จุดเด่นของวัดได้แก่เจดีย์องค์ใหญ่ที่เชื่อกันว่า ได้รับการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ภายในได้มีการค้นพบ **ชัยมงคลคาถา** บรรจุอยู่ ภายในพระอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปชัยมงคล พระประธานที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัด นอกจากนี้แล้ว ภายในวัดยังเป็นที่ประดิษฐานศาล **สมเด็จพระนเรศวรมหาราช** ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในปี **พ.ศ. 2544** อีกด้วย

วัดพุทธไสยวรรรย์

- วัดพุทไธศวรรย์ เป็นพระอารามหลวงตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ในตำบลสำเภาล่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา ในสมัยกรุงศรีอยุธยา วัดพุทไธศวรรย์เป็นพระอารามหลวงที่ใหญ่โตและมีชื่อเสียงวัดหนึ่ง ปรากฏตามตำนานว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างขึ้นในบริเวณที่ซึ่งเป็นที่ตั้งพลับพลาที่ประทับเมื่อทรงอพยพมาตั้งอยู่ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ที่ตรงนี้มีชื่อปรากฏในพระราชพงศาวดารว่า "ตำบลเวียงเล็ก หรือ เวียงเหล็ก" ครั้นเมื่อสถาปนากรุงศรีอยุธยาแล้ว ถึง พ.ศ. 1896 จึงโปรดให้สร้างวัดนี้ขึ้นเป็นพระราชอนุสรณ์ ณ ตำบลซึ่งพระองค์เสด็จมาตั้งมั่นอยู่แต่เดิม และพระมหากษัตริย์องค์ต่อ ๆ มา ก็คงจะได้โปรดให้สร้างถาวรวัตถุ เพิ่มเติมขึ้นอีกหลายอย่าง เมื่อเสียกรุงฯ ในปี พ.ศ. 2310 วัดพุทไธศวรรย์เป็นอีกวัดหนึ่งที่มีได้ถูกข้าศึกทำลายเหมือนวัดอื่น ๆ ทุกวันนี้จึงยังมีโบราณสถานไว้ชมอีกมากมาย

วัดไชยวัฒนาราม

- วัดไชยวัฒนารามเป็นวัดสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2173 โดยเดิมบริเวณที่ตั้งของวัดแห่งนี้เคยเป็นที่อยู่ของพระราชมารดาที่ได้สิ้นพระชนม์ไปก่อนที่พระเจ้าปราสาททองได้เสวยราชสมบัติเป็นกษัตริย์ เมื่อพระองค์ได้เสวยราชสมบัติ พระองค์จึงได้สร้างวัดไชยวัฒนารามขึ้นเพื่ออุทิศผลบุญนี้ให้กับพระราชมารดาของพระองค์ และอีกประการหนึ่งวัดนี้อาจถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะเหนือเขมรด้วย จึงทำให้มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมส่วนหนึ่งมาจากปราสาทนครวัด

วัดพระศรีสรรเพชญ์

- **วัดพระศรีสรรเพชญ์** หรือ **วัดพระศรีสรรเพชญ์** เป็นอดีตวัดหลวงประจำ **พระราชวังโบราณ อโยธยา** ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย **อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา** ทางทิศเหนือของ **วิหารพระมงคลบพิตร** ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สร้างขึ้นราวปี พ.ศ. 2035 โดยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

- วัดพระศรีสรรเพชญ์ มีจุดที่น่าสนใจที่สำคัญคือเจดีย์ทรงลังกา จำนวนสามองค์ที่วางตัวเรียงยาวตลอดทิศตะวันออกและทิศตะวันตก สร้างขึ้นเป็นองค์แรกทางฝั่งตะวันออก เมื่อปี พ.ศ. 2035 โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 เพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พระราชบิดา) ต่อมาในปี พ.ศ. 2042 ก็ทรงให้สร้างเจดีย์องค์ต่อมา (องค์กลาง) ของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 (พระเชษฐาต่างพระมารดาของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2) และเจดีย์ฝั่งตะวันตกของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 และในรัชสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 4 ก็ทรงสร้างเจดีย์อีกองค์ในฝั่งทิศตะวันตกให้ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 พระราชบิดา รวมเป็นสามองค์ตามปัจจุบัน

- วัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นวัดประจำวังที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา แตกต่างจาก วัดมหาธาตุ สุโขทัย ที่มีพระสงฆ์จำพรรษา จึงกลายเป็นต้นแบบของ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ใน พระบรมมหาราชวัง ที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา ในเวลาต่อมา

• เกี่ยวหนึ่งวัน •

วัดมหาธาตุ

จ.อยุธยา 📍

ทริปในหัวพระต้องมา!

วัดมหาธาตุ

- วัดมหาธาตุ เป็นปูชนียสถาน วัดพระอารามหลวงที่ประทับสมเด็จพระสังฆราชฝ่ายคามวาสี โดดเด่นด้วยพระปราสาทประธานบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมพระปราสาทขนาดกลางเรียงราย และไฮไลท์ของวัดที่นักท่องเที่ยวจะพลาดไม่ได้ คือ เศียรพระพุทธรูปที่ถูกโอบล้อมด้วยรากโพธิ์

Foots

- ไฮไลท์ของที่นี่ ก็คือ ชุมประตู่ ที่ถูกรากของต้นโพธิ์ปกคลุมมาเป็นระยะเวลาหลายร้อยปี ได้รับการขนานว่า ‘ประตู่แห่งกาลเวลา’ ถือเป็น **Unseen Thailand** ที่ดูสิกลับน่าค้นหา สวยงามและแฝงด้วยมนต์เสน่ห์อย่างหาคำอธิบายไม่ได้

